Dnromme 8840/93/2018

EDUSKUNTA

Hallintovaliokunta

asia: **HE 60/2018 vp laiksi digitaalisten palvelujen tarjoamisesta ja sähköisestä asioinnista ym**

kuultava: **tietosuojavaltuutettu**

Pyynnöstä esitän kunnioittavasti;

Käsiteltävänä olevassa hallituksen esityksessä on kysymys lähinnä saavutettavuusdirektiivin kansallisesta täytäntöönpanosta ja eräiden sähköistä asiointia koskevan lain kohtien sisällyttämisestä käsiteltävänä olevaan esitykseen.

Esitys on pääosin hyvin laadittu. Kiinnitän valiokunnan huomion kuitenkin seuraaviin lainkohtiin;

4 § Digitaalisten palvelujen suunnittelu ja ylläpito

Esityksen mukaan viranomaisen olisi suunniteltava ja ylläpidettävä digitaaliset palvelunsa siten, että niiden tietoturvallisuus, tietosuoja, löydettävyys ja helppokäyttöisyys on varmistettu. Muitakin vaatimuksia viranomaisille toki asetetaan. Viranomaisen on pystyttävä osoittamaan lakiehdotuksessa esitetyillä tavoin, että tietoturvallisuus on varmistettu riittävillä tietoturvatoimenpiteillä. Esityksen mukaan: *"Osoitusvelvollisuus rinnastuu Euroopan unionin yleiseen tietosuoja-asetukseen (EU) 2016/679,"*.

Käsitykseni on, että tämä ehdotetun lain 4 § tukee osaltaan tietosuojan ja tietoturvan toteutumista.

Huomautan kuitenkin, että käsiteltävänä olevan lain "jalkautusvaiheessa" siitä tulee aiheutumaan runsaasti lisätöitä myös tietosuojavaltuutetun toimistolle.

6 § Palvelun käyttäjän sähköinen tunnistaminen

Esityksen mukaan säännös on tarpeellinen, koska aiemmassa sääntelyssä ei ole ollut selkeitä säännöksiä, missä tilanteessa palvelun käyttäjä pitäisi tunnistaa ja tunnistusmahdollisuuden puuttuminen on nähty esteenä sähköiselle asioinnille viranomaistoiminnassa.

Viranomainen voisi vaatia vahvan sähköisen tunnistamisen käyttöä vain, jos se on tarpeen palvelun tai sen tietosisältöön liittyvien käyttöoikeuksien varmistamiseksi tai palvelussa tehtävään toimeen liittyvien oikeusvaikutusten vuoksi.

Kannatan tehtyä esitystä ja arvioin sen suhdetta yleiseen tietosuoja-asetukseen;

> onko vaatimusta vahvasta sähköisestä tunnistamisesta pidettävä tietosuoja-asetuksen kansallisen liikkumavaran mukaisena?

Kansallisella liikkumavaralla tarkoitetaan yleisen tietosuoja-asetuksen osoittamaa harkintamarginaalia, jonka puitteissa jäsenvaltioiden lainsäätäjien on mahdollista antaa tai pitää voimassa kansallista lainsäädäntöä. Sillä täydennetään tai täsmennetään asetuksen säännöksiä.

Käsitykseni on, että nyt käsiteltävänä olevan esityksen vahvaa tunnistamista koskevalla edellytyksellä pyritään parantamaan tietosuoja-asetuksen 32 artiklassa tarkoitettua käsittelyn turvallisuutta. Se on luonteeltaan asetuksen tarkoittama suojatoimi.

Oikeusministeriön TATTI-työryhmän mietinnön mukaan (35/2017) kyseiseen artiklaan liittyy kansallisen liikkumavaran käyttömahdollisuus. Näin ollen on arvioitava, onko sitä käytetty oikein, eli täydentääkö tai täsmentääkö se asetusta.

Minulla ei ole asiassa huomautettavaa.

Lopuksi totean, että nyt käsiteltävänä oleva hallituksen esitys on erittäin merkittävä kansallisen digitaalisen infrastruktuurin, kansalaisten oikeuksien ja tietoturvan kannalta. Siksi olisi toivottavaa, että lain vaikutuksia seurattaisiin tarkasti.